

Řehole a život

Prosinec 2011

Kdyby však mezi údy této kongregace byli takoví, co by se oddali činností nepočestným nebo zakázaným nebo upadli do neřesti rouhání a klení, ať jsou někým z vás třikrát láskyplně napomenuti, a jestli se po tomto trojím napomenutí nenapraví ani nezlepší, ať jsou zbaveni korektory tohoto řádu a podle rady starších zmíněného provazu a všech výhod a privilegií tohoto řádu Nejmenších (Řehole TOM VI,17).

Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra. Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby, ústy dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď. Jestliže ani je neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník. (Mt 18,15-17).

Žít po celý čas svého života evangeliem našeho Pána Ježíše Krista ve Třetím řádu Nejmenších zavazuje terciáře k cestě neustálého obrácení, které ho má vést postupně tak, aby se jeho život stále více slučoval s Božím plánem.

V různých částech Řehole je odkaz na základní závazek zachovávat Boží přikázání a předpisy církve, čímž se chce zdůraznit, že každá cesta křesťanského života, autenticky orientovaného k dokonalosti, musí mít v základech hluboké a skutečné přilnutí k Božímu Slovu a tudíž k evangelnímu zákonu lásky.

Řehole zdůrazňuje, že ani u terciáře se nemůže považovat za samozřejmé jednou provždy nabytý soulad mezi praktickým životem a vyznávanou vírou.

Může se stát, že někdo, třebaže řádně složil sliby a žil tedy plnohodnotný život řádu ve světě, upadne do trestuhodného a zavrženého chování.

Skutečnost, že někdo takový se oddává nečestným a zakázaným činnostem ve svém každodenním životě, má tudíž nevyhnutelně dopady na život kongregace a zainteresovává odpovědné laiky – korektory – a rovněž představené řádu, kteří se, podle svých pravomocí, budou muset vypořádat s intervencí disciplinární povahy, za účelem upozornit terciáře na jeho odpovědnost.

Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima (Mt 18,15-17).

Ze čtení textu vycházejí dvě důležité úvahy zvláštní aktuálnosti. První se týká nutnosti souladu a kongruence mezi vírou a životem a druhá nezbytně společenského rozměru, týkající se chování jednotlivců patřících do církevního společenství.

První úvaha poukazuje na problém značné aktuálnosti vztahu mezi vírou a životem. Křesťanství v naší době trpí nebezpečnou tendencí k nesouladu mezi konkrétním chováním, morálními volbami a obsahem hlášané a vyznávané víry, avšak špatně žité. Zde je riziko omezení víry na soukromou a intimní sféru vědomí, kde se zakouší citové pouto, které však zůstává na povrchu, aniž by skutečně zasahovalo nejhlubší předivo lidské duše.

Vyvstává tedy problém věrohodnosti a autentické viditelnosti, což je dnes opravdové drama církve. Nechybí věřící, ale je málo důvěryhodných věřících.

Mnohé výzvy papeže Benedikta XVI. k návratu k víře žité a praktikované v každodenním rozhodování vedou k tomu nebrát nikdy za samozřejmost, že členství v hnutích a sdruženích může zažehnat nebezpečí žít na dvou kolejích, aniž by zkušenost víry mohla skutečně ovlivňovat životní orientace a volby.

Kromě toho, právě Koncilní dokument o apoštolátu laiků (Apostolicam Actuositatem č. 19) při doporučování přilnutí věřících laiků k formám společného apoštolátu upřednostňuje zvláště ta společenství, která si stanovují intimnější jednotu mezi vírou a praktickým životem členů, odkazující se tak na ona sdružení – a Třetí řády pro svůj historický vývoj jsou jedním z jejich nejvýznamnějších výrazů – která pomáhají členům jít cestou křesťanské dokonalosti, tj. cestou posvěcování každodenního života.

Víra a život se tedy musí setkat, jedno musí pronikat sebou to druhé, aby skutečně věrohodnou zkušenost tvořila efektivnost a autentičnost. Jen tímto způsobem dá učedník odpověď na Ježíšovo varování: *Ne každý, kdo mi říká ‚Pane, Pane‘, vejde do království nebeského; ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích* (Mt 7,21).

Dnes tedy stejně jako včera musí být překonáno riziko omezení víry na intimní a soukromou záležitost, která by neměla významný konkrétní dopad na životní volby, které se naopak mohou inspirovat zcela jinak interpretovanými zákony.

Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima (Mt 18,15-17).

Dále je tu další podstatná dimenze, která nesmí být zamlčena. Jestliže se víra a život nesetkají, nejenže zkušenost jednotlivých věřících zůstane silně poškozena a zbavena smyslu, ale samotná komunita tím trpí kvůli nemožnosti být znamením Boží Lásky, prococtvím příchodu jeho Království.

A proto se v Řeholi poukazuje na komunitární odraz voleb jednotlivců, kteří se staví do rozporu s Božími příkázáními a předpisy církve a kteří kompromitují samotný obraz svatosti řádu. O. Giry to komentuje: *„Již se mluvilo o těchto zakázaných činnostech, jako je lichvářství, a o těchto nemorálních řemeslech jako je herectví; ale je třeba tady poznamenat, že i aktivita, která je počestná, se může stát špatnou a nechvalně známou kvůli způsobu, jakým je prováděna.*

A tak úřady soudce, advokáta, prokurátora, kancléře, notáře, bankéře, obchodníka a řemeslníka, jsou úřady velmi počestné; ale prováděním, při jejich výkonu, podvodů a falšování, se degenerují: a kdo má pověst, že to činí tímto způsobem, nemůže než poskvřňovat svatost řádu.“

V tomto komunitárním rozměru nachází prostor modalita kázeňského zásahu, který je charakteristický jasným evangelním rysem, spočívajícím v trojím napomenutí učiněném samotnými bratry Třetího řádu a, pouze v případech zatvrzelosti v nemorálním chování, při současném odnětí provazu, symbolu duchovních a časných dobrodiní, která vyplývají z přináležení k řádu.

Celá disciplinární záležitost se zakládá na vytrvalém postoji trpělivosti a lásky, jehož cílem je obrácení hříšníka a jeho plné znovupřijetí pro pouhou skutečnost, že uzná svou chybu a projeví nad ní svou lítost.

V této dimenzi se ukazuje zakladatelův úmysl vytvářet v „kongregacích“ terciářů opravdové a vlastní společenství života a lásky, kde je schopnost nést břemena jeden druhého, kde se prožívá smysl skutečné sounáležitosti a smysl odpovědnosti za cestu bratra, který je nezbytně na cestě společenství.

Výzva zaznívá ještě palčivěji v naší době proniknuté individualismem a výraznými touhami po soukromí, kde je zapotřebí si znovu přisvojit společenskou a vztahovou dimenzi zkušenosti věřícího, který by nám pomohl znovu rekonstruovat, vycházející ze zkušenosti našich malých komunit, tvář církve prozářené světlem a prostoupené opravdovou Láskou.

MODLEME SE:

Jaké dobro, jaké blaho tam,
kde bratří bydlí svorně!

Jako výborný olej na hlavě,
jenž kane na vous, na vous Áronovi,
kane mu na výstřih roucha.

Jak chermónská rosa,
která kane na sijónské hory.
Tam udílí Hospodin své požehnání,
život navěky.

Žalm 133 - Bratrský život